

Hlasy z Československa v Symphony Space (2) *
Nad federací se blýská (3) * Knížákova věrná AVU (4)
* Zprávy ze světa (5) * Starý dobrý Čechov (6) *
Rozhovor s O. Keltošovou, místopředsdkyní SNR (7)
* Sparta mistrem (8)

Second Class Mail Registration Pending

Dnešní číslo je ještě zadarmo,
v Československu Kčs 4 - za poštovné.
Pokud Vás tato tři ukázková čísla zaujala,
pošlete předplatné na adresu, která
je pod hlavičkou novin.
Cena předplatného je v Kanadě 18- CDN \$.

No. 0

(3.)

Vol. 1

satellite

1-416

Monday,
June 17,
1991

Published by ABE, P. O. Box 176, Station "E", Toronto, Ont., Canada; M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

Denní kronika

17. června

Bonn-bbc-V Bonnu byla podepsána dohoda mezi Polskem a Německem, která stanovuje respektování hranic a národnostních menšin v jednotlivých zemích.

16. června

Praha-p-V nedělních *Hovorech z Lán* označil Václav Havel jednání o ústavách jako klíčové pro další existenci Československa a vyslovil znepokojení nad tím, že se jednání protahuje.

15. června

Colorado Springs-p-Ministr obrany Luboš Dobrovský navštívil leteckou školu v Colorado Springs. V příštím roce bude na této škole studovat jeden posluchač z Československa.

14. června

Krasnodar-st-Podle listu *Rabochaja Tribuna* zemřel ve věku 93 let muž označený Rašid, který dělal na recepcích dvojníka Josefu Visarionoviči Stalínovi, ačkoliv byl o dvacet let mladší.

13. června

Moskva-st-Boris Jelcin se stal prvním prezidentem Ruské sovětské republiky.

12. června

Tirana-st-Albánská komunistická strana vyloučila devět členů, kteří byli v předchozím politbyro a zvolila do svého čela Fatose Nana.

11. června

Moskva-bbc-Tiskový orgán KSSS těsně před prvními volbami ruského prezidenta ostře napadl hlavního kandidáta Borise Jelcina.

10. června

Bělehrad-st-Další dvě oběti si vyžádaly nepokoje v Jugoslávii: Jeden muž zahynul, když mu explodovala v ruce bomba a v Chorvátsku byl zabit jeden policista.

9. června

Praha-ctv-V Praze na Václavském náměstí se konalo shromáždění Republikánské strany. Pan Sládek požádal Václava Havla, aby odstoupil. Dále prohlásil, že projednávání jeho pře s prezidentem bude ve Sportovní hale.

8. června

Praha-st-Americký vice-prezident Dan Quayle zasadil v Praze spolu s československým prezidentem Václavem Havlem strom míru.

7. června

Praha-mfd-Prahu navštívil náčelník generálního štábu kanadských ozbrojených sil John de Chastelain a vyjádřil se pochvalně o československé armádě.

6. června

Varšava-st-Velice ostře se vyjádřil papež Jan Pavel II. při návštěvě Polska proti umělému přerušování těhotenství. Přirovnal jej ke stejnému útoku na život jako byl holocaust, což vzbudilo negativní reakci u židovských organizací v západní Evropě i v polském tisku.

(Pokračování na str. 5.)

Československo navštívil americký viceprezident Dan Quayle. Na levém snímku s Václavem Havlem. Vpravo pak při jednání na pražském Hradě.

Foto: Mladá fronta — Ones

Nový nádherný svět

A máme to tady!

Nový nádherný svět: Nikomu se po komunismu nestýská, skončil na smetišti dějin. Vyhnul. Již nekritizuje kanadský delegát na mezinárodní konferenci Československo za nedodržování lidských práv. Dočkali jsme se toho. A přesto by asi měl, protože se něco nezdravého ukrádá do mladé demokracie: Zatímco Václav Havel krásně hovoří ve Skandinávii, příslušníci vytlačují kriminalitu ze středu města, tím že kontrolují a předvádějí občany rómské národnosti. Představme si situaci, že newyorská policie bojuje proti kriminalitě tím "že zajišťuje občany černošské národnosti". Zatímco rasismus v JAR pomalu mizí, v zemích, které se vymanily z komunismu, se rychle zakoeřňuje.

Nový nádherný svět: Konečně může každý odejít ze své země. I v SSSR budou mít občané právo na vystěhování, ale má to jeden háček, on je vlastně už nikdo nechce. Izrael s vypětím sil zvládá příchod utečenců. Odchodem ze země se však oslabuje postavení těch, kteří zůstali; je na ně větší tlak, roste antisemitismus. Těch, kteří zůstanou se již nikdo nezastane — mohli přece odejít.

Nový nádherný svět: Ještě před pár měsíci jsme mohli sledovat v televizi hrůzy v hlavním městě Kuvajtu a popravy těch, kteří nechťeli spolupracovat s okupanty. Máme tu změnu: můžeme sledovat popravy těch, kteří spolupracovali s okupanty. Tentokrát se do toho nikdo nemíchá, asi proto, že kuvajtská armáda dobyla své území bez cizí pomoci. Oslavujeme tedy vítězství, zatímco lidská práva poražených pláčí.

Nový nádherný svět: Berlínská zeď je dole, disidenti dostali při volbách pár procent a neonacisté pochodují v Drážďanech. Starosta to raději povolil, aby nebyly nepokoje, a zřejmě nebyly.

Nový nádherný svět: Kde jsou ty časy, když někdo nedostal vízum, že to bylo předmětem mezinárodních nót. Dnes českoslovenští občané se na kanadském zastupitelství v Praze spravedlnosti nedovolají. Nemusí se zdůvodňovat proč vízum nedostanou. Dříve byly problémy, že významný československý sportovec dostal přístěhovačské vízum příliš rychle. Dnes manželka československého reprezentanta, který působí v Kanadě nedostane vízum, protože kanadské velvyslanectví neví, jestli má zde pracovní povolení, takže si musí zaplatit novou letenku a poletí až bude bumažka.

Nový nádherný svět: Po komunismu se rozhodně nezasteskne, ale možná, že se zasteskne po době, kdy přijel někdo z Československa a my jsme poslouchali, jak to tam vypadá. Dnes to víme lépe než on. Možná, že se zasteskne po době, kdy se lidé doma a v exilu na sebe dívali přátelsky, s nadějí, a s respektem. Místo toho odjíždějí ti, co nás zde vyhledali spíše s roztrpčením a s bolestí. Nevracejí se ani s úsměvem ti, kteří byli na návštěvě v Československu.

A přesto by možná stačilo docela málo: kdyby policie plnila svou funkci a zasahovala proti zločinu, kdyby země OSN vázaly svou pomoc na dodržování lidských práv, kdyby země a národy si uvědomily, že jsou tu od toho, aby sloužily ostatním zemím a národům, kdyby nebylo byrokracie a byla tolerance. Jenže pro lidstvo je to příliš a všechny systémy, které si idealizovaly člověka, zkrachovaly. Tak místo velkých programů pomoci, by se možná pomohlo Československu více, kdyby československé organizace zde zajistily, aby se s návštěvníky, kteří chtějí přijet do Kanady, jednalo slušně a aby pokud možno každý dostal vízum. Víme přece z minulosti, že organizované exkurze byly málokdy pro lidi bez lóktů a že tento typ lidí běhá spíše po obchodních domech, zatímco skutečný zájemce, který si chce cestu zaplatit a pracně si našetřit na cestu, tak ten třeba nedostane vízum.

Aleš Březina

O domě

Byl postaven 1918. Velký prostorný, pevný a hezký. Vysoké stropy, velká okna, sem tam balkónek, secesní klíky, oválná okénka. Okolo zahrada, rozlehlá a zahradníkem udržovaná. Nájemníci se nastěhovali, platili nájem předem — měsíčně. Domovník uklízel a dohlížel na pořádek. Byl za to placen a kromě toho dům se mu líbil.

Přišla válka, dům posmutněl, židovské rodiny zmizely a kolaboranti chodili udávat. Naštěstí je každý znal. Hned po válce dostal dům novou omítku a údržbu, ale v roce 1948 přišli Vítězové. Dům upěl. Secesní ozdoby zmizely. Nejlepší byty byly přiděleny a ostatní rozděleny. Rozděleny na řadu stejných krychlí. Všechny krychle byly malé, jednotné, vybavení uvnitř bylo z umělé hmoty. Na každého se dostalo. Konec roku byl vždy oslaven předáním nových krychlí. Krychle z papírových hmot byly přistaveny i v zahradě. Dávno se tam už zahradník neprocházel. Byl zavřen při odhalení spiknutí zahradníků. U plotu ležely nepotřebné věci, rostly tam kopřivy a lebeda. Ruiny se v létě vždy poodvezly dál, aby se mohly přistavět další krychle. Nájemníci se začali dusit, neznali se a báli se jeden druhého. Někteří však získali krychli navíc a uschovali ji volnou pro své děti a vnuky.

Jednoho dne vyšli nájemníci na náměstí, zacinkali klíči, zavřeli a Vítězové zalezli do svých bytů. Nájemníci byli šťastni. Rozhodli se dům opravit. Začali všichni najednou, trochu podsekali papírové překážky, aby tam mohli dát cihly. Dům začal prskat. Byl přece už přes sedmdesát let starý a čtyřicet let neudržovaný. Někteří nájemníci chtěli zpevnit základy, jiní jen ozdobit byt květinami, ale teď to začalo prskat a objevily se trhliny ve zdi.

Ti u základů a obvodových zdí míchají beton, shánějí podpěry, někteří běží volat záchrannou službu. Ale co je vidět dál? Někteří kněží a nadávají, křičí a hrozně nadávají, že to bylo lepší, když se s domem nic nedělo, aspoň nepraskal, nepukal a vůbec nebyly žádné starosti; každý bydlel a nájemné bylo nízké...

Děti před domem si hrají na zahradníky. Vysazují květiny. Zazelenaly se krásné stromy v zahradě. Snad jejich chlápky občerství i uklidní všechny nájemníky.

Olga Čížinská-Hradec Králové

satellite 1-416

CZECHOSLOVAK
MONTHLY

published by ABE

P.O. Box 176,

Station "E",

Toronto, Ont.,

M6H 4E2

Telefon

(pondělí-pátek: 14.00-17.00):

(416) 530-4222

Po předchozím zavolání můžete
na stejné číslo poslat fax.

Redakční rada: Aleš Březina -

redaktor; Karel Foustka,

Eva Mesticová, dr. Petr

Munk, Ivan Znášik

a všichni čtenáři.

Advertising rates:

1.20 CDN \$ per line/4 col.

(14.40 per inch)

Předplatné:

v Kanadě \$ 18, ostatní \$ 25-.

Pozor: Šeky vyplácejte na ABE!

000 — Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church); 200 Annette St. Toronto, Ont., M6P 1P6. Shromáždění se koná v rodné řeči. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 11:00. Sředeční biblická hodina v 19:30. Duchovní správce: Rev. M. Šolc, tel.: 767-2027 nebo 270-8808.

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00 (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: Rev. B. Castello.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 34 Claremont St., Toronto, Ont., M5J 2M4. Bohoslužby: neděle v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) a v sobotu v 19 hod. Duch. správce: Farán: V. Dančo S.J. a I. Kubeš S.J., tel.: 363-2532.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont., M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: Rev. Svatopluk Rus. Tel.: 532-5272.

Slovenský evanjelický kostel augsburgského vyznání sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul), 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont., M6H 2H8. Bohoslužby: neděle: 9:30 (angl.) 10:45 (slovensky).

Slovenský řecko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont., M6J 2W7. Duch. správce: Biskup M. Rusňák, tel. 531-4836

Rímsko-katolické bohoslužby
mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery-neděle 11 hodin

Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin.
Duch. správce: Rev. J. Šach, St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington, L7T 1H2.

Ottawa: St. Hyacinth, 2. neděle (slovensky) a 3. neděle (česky) ve 12:30.

Voices of Czechoslovakia v New Yorku

Zajímavý večer byl na pořadu v neděli 2. června 1991 v newyorské Symphony Space. V rychlém rytmu se zde na jevišti střídaly postavy a legendy, které člověk viděl naposledy v Československu, léta neviděl nebo viděl poprvé. Mnoho našich umělců skončilo právě v této metropoli a tak pořadatelé večera měli z čeho vybírat. Večer byl doplněn vystoupením hostů z Československa — Hany a Petra Ulrychových, které jsme měli možnost vidět i zde v Torontě. Jejich hudba spolu s jazzem Laca Decziho bylo to nejlepší a již jen kvůli tomu stálo za to Symphony Space navštívit, i když obzvláště starší posluchači si více přišli na své při Dvořákově *Alegro* nebo při Ježkově *Sonatině*, kterou hrála Susan Kagan. Při ukázkách z Čapkovy RUR jsem měl pocit, že herci jsou výkonem ve stínu torontského Nového divadla. Za zmínku byla experimentální skladba, s kterou přišla Ilénnistka Stáňa Švecová. Ponechávám stranou taneční skupiny a folklór. To je kapitolou samo pro sebe. Z řečníků zaujal Jiří Sýkora, i když jeho příspěvek o Osvobozeném divadle se zabýval touto dobou jen okrajově a mířil do současnosti, což je však v duchu Osvobozeného divadla. Ironizoval přístup sdělovacích prostředků k tomu, co se děje v Československu, neschopnost novinářů, kteří si ani nedokážou zjistit, jak se jmenuje československý prezident a používají jména Václav Havel. Podobně by pak mohli českoslovenští novináři pojmenovat amerického prezidenta *Giorgio Bushino*. Že tato slova byla zapotřebí, dokumentoval již další příspěvek, kdy překladatelka do angličtiny filmu Vojtěcha Jasného *Why Havel* vyslovovala tvrdošijně Václav. V palbě ironie a kritiky Sýkora nevynechal ani tento film a ptá se proč se třeba film nejmenuje *Why not*

Forman? A skutečně v ukázkách z filmu se objevil na plátně i Miloš Forman a diváci se ptali, proč se tento věhlasný filmový režisér neobjevil na plátně, když byl Havel ve vězení. Bohužel začínají nám vznikat nové mýty a je to škoda. Tak vynikající režisér jako Vojtěch Jasný nemá zapotřebí dělat film o hlavě státu, i když je to Václav Havel a my jako národ nemáme zapotřebí nový kultík. Proti tomu vyzněla nepateticky vzpomínka paní Voskocové na dvojici V+W. Byl to

zajímavý večer, trochu nevyrovnaný (a tradičně občas stávkovaly mikrofony), ale to patří k těmto druhům krajanových přehlídek. Pořadatelé byli v těžké pozici, protože musí zaujmout skutečně velké spektrum — věkově i zájmově — rozličných návštěvníků, což se pořadatelům podařilo. A příznivci Laca Decziho ho budou moci vidět v New Yorku 25. června v Green House Café.

abe

Svědci umírají

Před časem jsme psali o případu Štefana Reistettera ze St. Catharines, jenž byl obžalován ze spoluúčasti na deportaci 3000 židů. Nyní byl zproštěn čtyřech z osmi bodů žaloby i čtyřiasedmdesátiletý Michael Pawlowski. Důvod je stejný jako u Reistettera: svědkové nejsou již na živu.

Narozeniny

Ludvík Rychtera — V Clevelandu, Ohio, se dožívá 6. července 1991 osmdesáti pěti let bývalý poslanec za československou stranu národně sociální Ludvík Rychtera. Do parlamentu byl zvolen v roce 1946 a téhož roku označil v bouřlivé diskusi Antonína Zápotockého za lháře. V únoru 1948 odešel přes Rakousko do Spojených států, kde pracoval jako nástrojář u firmy Harris a Seybold. Jeho poznatků z odborářské činnosti využil senátor G. Bender při projednávání sociálního zabezpečení pracujících. V Clevelandu působil Ludvík Rychtera jako tajemník Krajanského výboru, byl i členem Sokola, RSČ a československé strany národně sociální.

J. Pejskar

Úmrtí

Marie Krajínová z Vancouveru. Manželka Vladimíra Krajiny, vědce, politiky a nositele řádu Bílého lva.

+++

Hana Zubrová z Montrealu. Zemřela po těžké nemoci v pátek 24. května 1991. Pracovala dlouhá léta jako vedoucí československého oddělení Radio Canada International. Ke konci života se věnovala akci Education for Democracy.

K otázce volebního práva
mimo státní území

V Československých novinách (New York 21. 4. 91) píše Jan Krondl v článku *Dvoji občanství mimo jiné: V postoji Československa k emigraci přetrvává určitá žárliivost a závislost z komunistické éry. U některých československých představitelů přistupuje k tomu přezíravost, hraničící až s despektem, asi jako: "Vy jste nás opustili a měli se dobře, zatímco my jsme tady strádali a bojovali proti komunismu." Pravdou ovšem je, že emigrantská zkušenost byla většinou velmi tvrdá a pak také to, že naprostá většina obyvatel Československa až do listopadu 1989 proti komunismu nijak aktivně nebojovala.*

Myslím si proto, že jedinou praktickou silou, která by mohla změnit postavení krajanů a důstojně je začlenit zpátky do československé společnosti, je volební právo — potud Jan Krondl.

Pravděpodobně značná část naší krajanové obce s ním souhlasí. Pokud nemáme volební právo, zajímáme české a slovenské politiky především jako zdroj tvrdých valut: o naše názory na politické uspořádání věci ve staré vlasti je zájem minimální. Nezáleží na tom, zda by volebního práva využilo mnoho nebo málo krajanů, spíše by to asi bylo to druhé. Ale za možnost volit bychom se měli zasadit. Jinak zbydou většině krajanů jen plané rady, protesty a nadávání.

Postup různých států v této záležitosti se značně liší. Volební právo občanů mimo zemí nespadá do kategorie obecných lidských práv. Několik příkladů kanadských občanů dvoji státní příslušností ukáže různé varianty.

Němci: Mohou volit do Bundestagu i zastupitelstev spolkových zemí. Předpoklad: Žádost do poslední obce pobytu před emigrací (domovská obec) za právo volit. Před volbami dostanou volební listky, a svou volbu pošlou přímo do domovské obce.

Francouzi: Mohou volit prezidenta i do parlamentu. Buď osobně na zastupitelských úřadech nebo zmocněným zástupcem ve Francii.

Poláci: Mohli volit prezidenta i do parlamentu. A to osobně na velvyslanectví nebo konsulatech. V Polsku se připravuje nový zákon o volebním právu v nepřítomnosti.

Maďaři: Nemají volební právo v Maďarsku, pokud nejsou trvalými residenty v zemi.

Švýcaři: Totéž jako Maďaři; nemohou volit v cizině. Připravuje se však referendum o přiznání volebního práva v zemi všem švýcarským občanům ve světě.

Norové: Mohou volit osobně na zastupitelských úřadech, pokud nejsou v cizině déle než deset let. Při delším pobytu mimo Norsko musí žádat o obnovení volebního práva.

Kanadané: Právo volit v cizině ve federálních volbách mají pouze *designated categories of citizens*. Patří mezi ně především vojenský personál a zaměstnanci zahraniční služby.

Jiří Krupička
Edmondonský zpravodaj

Kalendář

22. června (so)
Kitchener: Tradiční piknik
St. Jacobs

23. června (ne)
Scarborough:
Československý den
Klub Milady Horákové
Masaryktown

Edmonton: Piknik
V městském parku Laurier

26. června
New York:
Koncert L. Decziho
Green House Café,
680 Columbus Café

20.-21. července (so-ne)
Rochon Sands:
Setkání odboček ČSK
z Calgary a Edmontonu.

23. srpna
Black Ribbon Day.

Město Toronto

Důležité upozornění

V pondělí dne 1. července 1991
(Canada Day)
nebude odvoz odpadků

* Odpadky z pondělka budou odvezeny až ve
čtvrtek 4. července.

Prosíme vás, abyste pomohli udržovat pořádek tím,
že připravíte odvoz odpadků v určený den. Rovněž
nedávejte ostré předměty nebo sklo do pytlů z
umělé hmoty.

Nicholas Vardin, P.Eng.
City Engineer and Commissioner.
Department of Public Works and the Environment

Pomohl by Sherlock Holmes?

(K televiznímu pořadu o smrti Pavla Wonky)

Touha po spravedlnosti existuje od pradávna. Tvoří jasně viditelnou nit probíhající všemi epochami kulturního vývoje lidstva. Toužíme po spravedlnosti přestože víme, že její absolutní podoba je pro nás na tomto světě nedosažitelná. Právo na spravedlnost považujeme za základní lidské právo, za stavební kámen slušného státu. Odtud pak i onen dnešní legitimní nárok na vyrovnání se se zločiny komunistického systému a na odškodnění jeho obětí. Hlasitě volání po tomto právu je slyšet v Československu i z emigrace. Podle pokroku v této sféře hodnotíme stav celé československé společnosti.

Obraťme v této souvislosti pozornost k jednomu, ne zrovna neznámému případu. Jde o posledního, v komunistickém vězení zemřelého, politického vězně. Výročí jeho smrti připomněla nedávno těm zapomětlivým a těm, kdo mají jiné starosti, československá televize na federálním okruhu. Právě tento případ je dokladem toho, jak málo bylo pro spravedlnost vykonáno, resp. jak málo jsme se v tomto případě ke spravedlnosti přiblížili a jak mnoho bylo vykonáno, abychom se k ní nepřiblížili.

Už jsou tomu tři roky, co ve věznici v Hradci Králové zemřel bez lékařské pomoci ve věku třiceti pěti let Pavel Wonka. Byl před tím surově týrán a ještě předtím předám k soudnímu přelíčení na milostivě zapůjčeném pojízdném křesle. Účet s neslychaně opovržlivým nezávi-

slým kandidátem do komunistického parlamentu se uzavřel.

Tehdejší vězeňský lékař dnes ordinuje v civilním sektoru a kamera nám oknem jeho bývalého pracoviště zprostředkovala pohled do ordinace. Že by hra osudu? Hra se svědomím? Pan doktor se však na obrazovce neobjevil. Odmítl. Jinou, do případu zaangažovanou osobou zabývající se rovněž medicinou, přesněji jejím studiem je někdejší vězeňský dozorce, taktéž jmenovaný.

K vyšetření příčin úmrtí byla ustavena i komise České národní rady, ovšem bez rozhodující pravomoci. Tu má vojenská prokuratura v Olomouci. Začátkem tohoto roku došlo mezi těmito dvěma institucemi k neshodě, když komise ČNR doporučila prokuratuře zahájit trestní stíhání několika osob. Prokuratura se ale ohradila tím, že vyšetřování není skončeno.

Se zajímavou informací se na obrazovce objevil František Stárek, bývalý disident-novinář, dnes pracovník federálního ministerstva vnitra. Předpokládá, že v případě Wonky došlo ke čtyřem skartacím: První ihned po smrti vězně, druhá v souvislosti s příjezdem amerických lékařů, jimž byla povolena druhá pitva těla oběti, třetí v prvních revolučních dnech a čtvrtá ve vztahu k ustavení již zmíněné komise ČNR.

Jak vidno, případ je oficiálně stále ve stádiu vyšetřování. Toto stádium se navenek jeví jako klidové. Pokud připustíme hypotetickou možnost, že se

přece jen pohybuje, jsme nuceni se ptát jakým směrem. Současný zástupce velitele hradecké věznice vyslovil přede mnou ve věci orientace vyšetřování jistou pochybnost. Podle něj je třeba hlavního viníka hledat v bývalých vysokých kruzích, které stále ještě ovlivňují průběh šetření. Připouští dokonce možnost proniknutí cizí osoby v inkriminované době do objektu věznice.

Neznámých, které by mělo vyšetřování odhalit, je více; jednou z nich je i zda tragická smrt Pavla Wonky neměla někomu posloužit jako politický tah na politické šachovnici. Vždyť logicky vzato, na jeho smrti nemohla mít, alespoň z vnějšího pohledu, vedoucí místa mocenského aparátu zájem. Právě naopak. Ale nelze vytoučit, že hlubší sonda do tehdejších politických poměrů by odkryla obraz a jinou logiku.

Tož vraťme se k našemu televiznímu dokumentu. Čtyřicetiminutový pořad, na kterém autorsky spolupracovala Eva Kantůrková, byl dokumentem nejen doby nedávno minulé, ale i současné. Je jasné, že za něžnou revoluci, kdy jsme se doslova dívali na likvidaci cenných archivních materiálů StB a na další zametání stop, platíme daň. Zůstává otázka, nakolik je pro toho kterého z nás její výše přijatelná. Nejde tu o nic menšího, než o onen stavební kámen slušného státu — o spravedlnost. A tu si musíme vytvářet sami. Ani sebevětší génius, byť by to byl sám Sherlock Holmes, nás nezachrání.

-mp-

Nad federací se blýská

Separatismus není v Kanadě jevem neznámým. Je to dokonce problém, který nás, Kanadu a Československo, spojuje. Bohužel.

Mám za to, že separatismus, jehož konečným cílem je odtržení jedné části státu od druhé, nelze v demokraciích, mezi které si dovoluji zařadit již i ČSFR, označit (až na výjimky) za jev pozitivní. Naopak, svědčí jako každý rozvod o netoleranci, o nedostatku vzájemného pochopení a ochoty ke kompromisům, krátkozrakosti a politické neschopnosti. Je to právní svazek, který nás vtahuje do oblasti vyšší mravní odpovědnosti a nutí nás zvažovat dlouhodobé dopady našeho jednání. Potlačuje tedy důsledky citových vzrušení, náladových výstřelků. Z tohoto hlediska je separatismus v demokratickém státním útvaru krokem zpět, přiznáním nedospělosti, porážky. Hledat však viníka rozvodu pouze na straně

jedné znamená bezesporu nepochopení toho, kterého problému nebo záměrnou tendenci v jeho výkladu.

Separatismus píše v Československu novodobou historii. Je to opravdu tak vážné? Hrozí rozpad federace, rozpad společného státu Čechů a Slováků?

Ano, je to vážné. Potvrdila to i ve své královskohradecké přednášce paní Hana Ponická, slovenská spisovatelka a nejznámější slovenská disidentka z doby komunistického režimu. Její obavy o osud společného státu a vzájemnosti obou našich národů, pro kterou nemálo vykonala, nebylo možno přehlédnout. Slova o strachu z toho, aby se nevrátila atmosféra roku 1939, se kterou má své zkušenosti, ukazovala, co prožívá tato intelektuálka uvnitř. Že má její obava reálný podklad dokresluje i příhoda z prostředí slovenské evangelické obce, jejíž obyvatelé pohrozili svému

biskupovi, že odstoupí od víry, bude-li ve svých kázáních hovořit o Masarykovi. Paní Ponická omlouvala tuto situaci neznalostí a zanedbaností v poznání těchto lidí, ale stěžejí lze předložené vysvětlení přijmout jako úplné. Přesto neznalost o vzájemných poměrech v Čechách a na Slovensku je značná vzhledem k množství a kvalitě změn, jenž se v současnosti v tomto středoevropském prostoru odehrávají. V této souvislosti padla na českou stranu výtky, jistě oprávněná, na nedostatečný zájem o slovenskou literaturu. Přednášející připomenula i komplex umenšnosti a nedospělosti u řady Slováků ve vztahu k dominantnějším Čechům, který tvoří podhoubí nacionalistických emocí.

Posluchače zaujala i charakteristika slovenského expremiéra Vladimíra Mečiara jakožto pravého "Slovačiska", původně skromného muže, který ale nezvládl opojení mocí. A co současný premiér Janko Čarnogurský? — Klidný, umírněný, přístupný pro jednání. Jeho postoj k otázce zda federace či samostatný slovenský stát je ovšem nejasný a prodělal v nedávné době vícero změn. Přehlédnout nelze nepochybné rodinné vlivy — otec Čarnogurský patřil mezi přední funkcionáře Slovenského štátu.

čik

Na závěr si dovoluji připojit se k optimismu paní Ponické, k optimismu, jenž je postaven na přesvědčení, že demokratická společnost poskytuje dost prostoru pro seberealizaci nejen jedince Slováků, Quebecanů a Čechů, ale i národů, které tyto národně uvědoměti jedinci tvoří. Ovšem za předpokladu, že již jsme jako jedinci dospělí. Pak pro nás svazek, federace i rodina není omezením, ale zázemím pro život.

-mp-

SPUSA

Pobočka Společnosti přátel USA ve Zlíně vydala publikaci, která seznamuje čtenáře se všemi aspekty tohoto města a okolí nejenom v oblasti turismu, kultury a historie, ale vloženými inzeráty četných institucí a podniků usnadní případným zájemcům navázání obchodního styku.

Brožuru lze objednat ve třech jazykových verzích: české, anglické a francouzské.

Cena jednotlivého výtisku je 6 \$. Objednávky adresujte: Zlín, Box 46, Barry's Bay, Ontario, Canada, K0J 1B0.

Tankový prapor Josefa Škvoreckého ve filmové verzi uvedla v Praze firma Bonton, jejímž prezidentem je jazzový hudebník Martin Kratochvíl. Premiéry se kromě Josefa Škvoreckého zúčastnila i herečka Adina Mandlová.

Náklady novin v ČR

Rudé právo	413 000
Mladá fronta Dnes	399 000
Svobodné slovo	318 000
Zemědělské noviny	288 000
Práce	248 000
Lidové noviny	156 000
Hospodářské noviny	143 000

Dva časopisy

Reflex - Barevný týdeník, který si můžete objednat na adrese: Lenka Storz, 1652 Mountbatten Pl. Victoria B.C.; V8S 5J9.

Respekt: Týdeník zajímavostí z Československa, který vychází nákladem 120.000 výtisků. Můžete si jej objednat na adrese: Respekt, P.O. Box 65111, Washington DC, 20036-5111.

005 — Institutions

Informační a imigrační

středisko ČSK

740 Spadina Ave.,

Toronto, Ont., M5S 2J2

Tel.: (416) 925-2241

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd.,

Scarborough, Ont., M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354

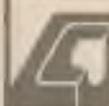
Masarykova doplňovací škola

Sobota: 13:00

Brockton High School

90 Croatia St., Toronto

010 — Financial

CZECHOSLOVAK
(TORONTO) CREDIT
UNION LIMITED

Kampelička

(Spadina & Bloor)

740 Spadina Ave.,

Toronto, Ont., M5S 2J2

Jednociferná hypotéka

9.95 %

na půl roku.

Kdykoliv možnost změny na dlouhodobou.

Další půjčky 12.75 %

minimum 5000 \$

Mnohé služby provádíme zdarma!

Přijďte, pište nebo zavolejte o informace Vaší Kampeličku!

Tel.: (416) 925-0557

Otevřeno:

Pondělí, čtvrtek a pátek:

10:00 - 19:00

Úterý a středa: 10:00-17:00

Sobota: 10:00-14:00

Měnový kurs:

1 US \$	30.06	Kčs (MFD 11.6.91)
100 Kčs	3.17	US \$
1 CDN \$	26.25	Kčs (Star 15.6.91)
100 Kčs	3.81	CDN \$

012-Insurance

PROCK
INSURANCE
BROKERS LTD.

102 BENSON AV.

TORONTO, ONT.

Auto, požár, obchodní, úrazové a životní pojištění.

Poradíme v jakémkoliv druhu pojištění.

Off.: 651-7837

AIBE

Elektronická počítačová tiskařská sazba v 11 jazycích na počkání. Manuální sazba v češtině a slovenštině. Pouze z perfektních strojopisů. Tel.: (416) 530-4222 P. O. Box 176, Station "E" Toronto, Ont., M6H 4E2

020 — Real Estates

The Union Carbide Building
123 Eglinton Ave. E.
Toronto, Ont., M4P 1J2
(416) 487-5201
Fax: (416) 487-6442
Res.: (416) 486-4926
PETR POLÁČEK, F.R.I., C.R.E.A.
Associate Broker & Appraiser
Canada Trust Realty
The Home of Friendly Service

HLEDÁTE DŮM?
NAJDEME VÁM DOMOV!
JOSEF F. VESELY
Real Estate and Insurance Ltd.
REAL ESTATE *
INSURANCE * MORTGAGES
Pojištění všeho druhu za výhodné ceny!
2C Edgewood Ave., Toronto, Ont.,

AGRORENT

(European Real Estate Investments)

Zprostředkujeme nákup pozemků v Československu.

Očekávaný nárůst investice je 50 % ročně vzhledem k pěti až desetinásobně nižším cenám v Rakousku.

Pozemky za odhadní cenu podle ceníku z roku 1990. Zprostředkujeme neplacení pozemkové daně. Pokud nemáte trvalý pobyt v Československu, nabízíme Vám pomoc.

Vy právně budete vystupovat jako majitelé vůči nám, my vystupujeme jako majitelé vůči československým úřadům. Vždy máte možnost požádat o peníze zpět nebo až stoupnou ceny pozemek prodat. Ceny od \$ 800 za jeden hektar v srdci Evropy.

Pro informace volejte do 28. června 1991
AGRORENT tel.: (416) 289-2426.
Adresa: Jiří Staněk, Okrajová 284, Pardubice, CS-530 09, CSFR

030 — Medical

Odesílání zahraničních léků, přesně a rychle zařídí
OLGA OLEŠOVSKÁ
mag. farmacie z
Československa
MEDFOR
Services Ltd.
3101 Bloor St. W. # 204
Toronto, Ont., M8X 2W2
(416) 233-6046

Knížákova věna AVU

Tak jsme tu znovu měli legendárního Knížáka! Na večerní program AVU — AVU! ve středu 22. května na ČTV nás Lidové noviny ústy Mirky Spáčilové uznaly za vhodné vybavit "několika pokyny", abychom to sledování zvládli. Ne, nebyla jsem v pokušení řídit se bodem č. 2 jejího návodu (Každý televizní přijímač obsahuje jeden nenápadný "čudlík", kterým se dá nenápadně vyřadit z provozu.) Pořad byl totiž poučný, ba přímo výchovný — ne snad prezentací uměleckého směru zastávaného prof. Knížákem a jeho žáky, ten ať Bůh mu požehnej, klidně existuje pod sluncem a třeba i na půdě AVU. Ponechám svým rozhořčeným přátelům, glosujícím celou akci slovy: "Ale dyť je to starý, tak strašně starý", aby rozebrali, kde se to Knížák vlastně octl: zda sto let v budoucnosti nebo sto let za opicemi nebo točí-li se na obrotliku. Co šokovalo mne, bylo stádo

pedagogů AVU papouškující každý svůj part, jednotlivé slovo "postmoderně" rozkouskovaného textu. Nic proti papouškování samému — hra je hra a kdo chce hrát, ať si ji hraje. Ale o jaké procento pedagogů AVU se to probíhá mohlo jednat, jestliže posléze zaplnili téměř celou jednu stranu rozlehlého stolu? To skutečně všichni zúčastnění zastávají unisono umělecké krédo pana rektora? Pokud ano, kde jsou ti ostatní, ti, co jeho názory nesdílejí? Ve svých ateliérech? Kam asi tak dojde naše výtvarné umění, když jedinou výtvarnou akademii v české republice umístíme prakticky výlučně pod taktovku jednoho uměleckého směru? Chtíc nechtíc jsem si musela vybavit nynější obraz katedry filozofie na Karlově univerzitě: přátelsky tu koexistuje fenomenolog, schellingovec, marxovský heideggerián, filozoficko-antropolog, stoupenec anglické

morální filozofie atd. a student nechť se orientuje sám. Nemyslím, že je nutno mít filozofické vzdělání, abychom odlišný názor druhého ne snad akceptovali — to často nemůžeme, nemáme-li se vzdát našich vlastních východisek — ale ponechali mu prostor nezbytný pro jeho konání. Na školách řízených státem by takový přístup měl být samozřejmostí — mělo by se výslovně počítat o to, aby studentovi byly předloženy různé cesty, měl by je vidět před sebou živé v osobách svých učitelů, a ne pouze zprostředkovaně na výstavách, v odborných revuich nebo v ateliérech přátel. Svou soukromou školu ať si pak každý řídí k obrazu svému.

A tak na obrazovce nahý muž s jelení hlavou sice zapaluje televizor za doprovodu pohádky o Smolíčkovi Pacholíkovi, ale Knížákova AVU? Ne ne, ta je věrná až za hrob, pan rektor parohy nemá...

Sylvia Fischerová-3.6.91

Prezident k soudu

Z brifinku Michaela Žantovského

Na dotaz našeho listu, jak bude prezident Václav Havel reagovat na žalobu Miroslava Sládka odpověděl na včerejším brifinku tiskový mluvčí prezidenta Michael Žantovský: "Pan prezident již prohlásil, že se, co se týče žaloby pana Sládka, k soudu dostaví a že je přesvědčen, že se obhájí."

K sobotnímu tažení Prahou předsedy a přívrženců Sdružení pro republiku — Republikánské strany Československa pak dodal: "Pan Sládek se měl podle pondělního tisku na sobotní demonstraci vyjádřit, že prezident neví, co je to demokracie. Tento výrok nehodlám komentovat. Rozhodně ale víme, co organizování násilnických bojůvek,

fyzické napadení veřejných činitelů a úmyslné bránění lidem ve volném pohybu. Demokracie není ani blahovolné přihlížení orgánů veřejného pořádku a justice takovým jevům."

V úvodu brifinku Michael Žantovský prohlásil: "Byli jsme překvapeni, že zpráva o tajné dohodě mezi ÚV KSČ a ÚV KSSS o umístění jaderné munice na našem území, kterou Československá televize vysílala již předminulý týden, proběhla bez povšimnutí... KSČ měla ústavně zakotvenou vedoucí úlohu, ale nic v ústavě ani v zákonech ji neopravňovalo uzavírat tajné dohody. Pokud taková dohoda skutečně existuje, orgánem podle našeho názoru skutko-

vou podstatu trestního činu obecného ohrožení, protože důsledky této dohody vystavily naše obyvatelstvo přímé hrozbě jaderného útoku. Zveřejnění takové zprávy pak podle našeho názoru představuje dostatečný podnět k zahájení trestního stíhání a zakládá dostatečnou vědomost prokuratury, která je pro ně předpokladem."

Prezident Václav Havel se zúčastnil minulý týden Konference o evropské konfederaci, kterou náš stát spolupřehádá s Francií a jeden z hlavních projevů pronesl vedle Václava Havla i Francois Mitterrand. Na žádost sovětské strany se má náš prezident setkat rovněž s poradcem prezidenta Gorbačova Alexandrem Jakovlevem. K údajnému propuštění generála Lorence tiskový mluvčí prohlásil,

11. 6. 91

Trest za tank

Bratislava-Skončila parlamentní aféra kolem smíchovského tanku? zeptal se včera mimo jiné v pravidelných nedělních rozhovorech předsedy FS A. Dubčeka zpravodaj ČTK. "Dostal jsem dopis náčelníka odboru vyšetřování VB Praha-město, který na základě pokynu Městské prokuratury v Praze z 24. května 1991 žádá o udělení souhlasu k trestnímu stíhání poslanec, kteří se zúčastnili natírání tanku na Smíchově a o zbavení poslanecké imunity pro důvodné podezření ze spáchání trestného činu výtržnictví. Tuto žádost jsem postoupil předsedům

sněmoven pánům Štúrovci a Battěkovi a mandátovým a imunitním výborům. Zákon by měl platit pro každého. Podle vzoru poslanců FS jiní jejich následovníci natřeli nevinnou tvář busty Jana Palacha. Jiní zase nastříkali červenou barvu na památník americké armády.

10. 6. 91

Trestná činnost

V roce 1990 bylo spácháno 216 852 trestných činů, což je proti roku 1989 nárůst o více jak 96 000 (v procentech: 79,5 %). Hrozivě vzrostl počet loupeží ze 789 v roce 1989 na 3885 v roce 1990, což je víc jak 289 %, krádeže vloupáním vzrostly z 19 005 na 72 885 a vraždy ze 126 na 212 ve srovnávaném období.

22.5.91

Poslední zátah

Praha (peo) — Policejní akce s názvem Centrum, která probíhala v Praze posledních čtrnáct dnů, vyvrcholila 28. května celodenním "zátahem" na Václavském náměstí. Operace zaměřená na vytlačení kriminality ze středu hlavního města spočívala především v perlustraci občanů romského původu a osob podezřelých z trestné činnosti. Podle náčelníka policie Prahy 1 majora Želaska bylo kontrolováno 814 osob, uloženo 73 pokut v celkové sumě 6670 korun a z porušení devizového zákona se budou zodpovídat tři veksláci — dva z nich ažiristi státní příslušníci. Zadržena byla i jedna celostátně hledaná osoba. Akce se účastnili především uniformovaní příslušníci, přičemž zhruba 60 procent z nich bylo dočasně převeleno z ostatních pražských obvodů.

mfid-29.5.91

Humor

"Po celé republice se budou zítra v poledne držet dvě minuty ticha.

"Co to?"

"Pan prezident bude poslouchat, kde to praská."

"Bylo by možné vybudovat za pět let socialismus v Kanadě?"

"Bylo, ale škoda takové krásné země."

Zlatá mříž-18.5.91

Budeme mít nový státní znak: půlměsíc a kladivo.

Do patnáctého s penězi vyjdeme a zbytek nějak doklepeme.

Kubánský boxer se vzdal bez boje, když se dověděl, že proti němu nastoupí Čech a Slovák.

Že prý je nová podmínka pro přijetí k pražské policii: nenechat se natřít na růžovo!

Franto, kam se tak ženeš?

"Ale to víš, jsem nezaměstnaný..."

"Tak to musíš mít spoustu času."

"Neblbni dělám tři kšefty najednou!"

Neměla by se československá koruna správně psát Kč-s nebo Kč a s.

Čím to je, že tady pravice neví, co dělá levice?

Asi má špatné informátory.

Zlatá mříž 8. 6. 91

Tato stránka byla převzata z Mladé fronty — Dnes, s kterou bychom měli i nadále spolupracovat.

MFD-31.5.91

Ze světa

Polsko-st-Syn polského prezidenta Przemysła Walesa byl zadržen dopravní policií za to, že jel podnapilý na kole. Později byl podle vyhlášky na ochranu prezidenta a jeho rodiny propuštěn.

Německo-st-mfd Podle dokumentů, které přicházejí nyní na světlo, byly rodičům, kteří chtěli odejít na Západ z bývalé NDR odebrány děti a dány do adopce.

Za zločiny z minulosti jsou nyní ve vazbě přední představitelé bývalého režimu W. Stoph a ministr obrany H. Kessler. Bývalý ministerský předseda E. Honecker požádal v SSSR o azyl ze zdravotních důvodů.

Podle odhadu německého ministra životního prostředí Klause Töplera se bývalá NDR dostane na úroveň západního Německa již v roce 2000. Podle průzkumu 57 % pitné vody nevyhovuje a 36 % obyvatelstva dýchá zkažený vzduch.

Drážďanský starosta Herbert Wagner povolil smuteční pochod k uctění neo-nacistického vůdce Reinera Sonntaga, který byl zastřelen pasákem 31. května. Wagnerovi stoupenci vystupovali ostře proti "prostituci a kriminálním cizincům".

V Bavorsku se začala učit na středních školách jako nepovinný předmět čeština. Doporučuje se hlavně k výuce v pohraničních oblastech.

Rumunsko-mfd Desetitisíce Rumunů poznali poprvé atmosféru velkých koncertů při rockovém maratónu, který se uskutečnil pod širým nebem na jihovýchodním předměstí Bukurešti. Byla to první akce svého druhu v Rumunsku, neboť za Ceaușescova režimu byl rock v zemi zakázán. Na koncertě vystoupilo 21 rumunských skupin a rocková sdružení z Francie, Německa a sousední Moldávie.

Žádné omezení

Volný obchod, jak bych jej definoval, může trvat jen tam, kde nejsou žádná omezení. Proto je pošetilé se domnívat, že máme volný trh, když ve všech krajinách působí do určité míry socialismus. Věřím, že je dobré odstranit naše překážky a pak obchodovat, jak nejlépe umíme, bez ohledu na překážky, které vytvořily ostatní vlády. Není to ideální situace, ale jejich omezení záleží na nich a ne na nás. Můj názor je založen na poznání, že by pro nás jako pro výrobce i spotřebitele bylo nejlepší odstranit obchodní překážky bez ohledu na to, co dělají ostatní vlády, ačkoliv jejich rozhodnutí mohou být nesprávná. Mohu říci, že se o jejich rozhodnutí zajímám, ale moje provincie je nemůže nutit k reformám. Spotřeba je jediným důvodem pro výrobu. Na tuto zásadu už není brán zřetel. Občas naše myšlení směřuje k zachráně průmyslu, firmy nebo určitého zaměstnání, které nikdo nepotřebuje. Toto jednání vede ke všem druhům ne hospodárných opatření, které nepříznivě ovlivňují spotřebitele, jenž je vrchním rozhodčím.

V. M. Curtis

(Odstranění našich obchodních překážek)

Denní kronika

(Pokračování ze str. 1)

5. června

Tirana-st-Po měsíčním působení odstoupila vláda ministerského předsedy Fato-se Nana. Důvodem byla dvacetidenní generální stávka, které se zúčastnilo 350.000 dělníků.

4. června

Peking-st-V den druhého výročí krvavého potlačení studentského demokratického hnutí byla potvrzena zpráva, že bývalá žena čínského ministerského předsedy Mao-Ce-Tunga spáchala sebevraždu. I přes ostré policejní kontroly se konaly na pekinské univerzitě protesty.

3. června

Plzeň-mfd Před krajským soudem se začalo přelíčení s J. K. a M. K., kteří mají na svědomí sérii čtyř vražd: strážného, dvou stopařek a taxikáře. Angličana, který řídil švýcarský kamion, postřelili a okradli.

2. června

Budapešť-st-Ilona Stallerová, známá jako italská *pornoposlankyně* La Ciccolina, se provdala v Budapešti za amerického podnikatele Jeff Koonse. Stallerová je maďarského původu.

1. června

Bratislava-mfd Předseda Hnutí za demokratické Slovensko, bývalý slovenský premiér V. Mečiar, na tiskové konferenci oznámil, že v budoucnu počítá s vytvořením sítě "důvěníků" na pracovištích, kteří by měli vedení hnutí "signalizovat palčivé otázky".

31. května

Budmerice-mfd Při jednání o nové ústavě v domě spisovatelů Budmericích u Bratislavy náhle zemřel poslanec HSD SMS Boleslav Bárta.

30. května

Praha-mfd K tvrdému střetnutí mezi skinheady a anarchisty došlo před budovou pražského Výstaviště. Rvačku začaly *holé lebky* házením láhví a kamenů. Obě strany měly k dispozici nože, baseballové pálky a hole. Policie, která byla dezorientovaná, však zakročila hlavně proti anarchistům.

29. května

Praha-mfd Václav Havel se vrátil z návštěvy Skandinávie, kde převzal na Kodaňské univerzitě Sonningovu cenu.

28. května

Praha-mfd Byla zrušena vízová povinnost pro polské občany cestující do Československa.

27. května

Milovice-mfd Z Milovic odjel poslední sovětský voják. Odsun sovětských vojsk z Československa má být ukončen 26. června.

26. května

Helsinky-mfd Prezident Havel na tiskové konferenci oznámil, že usiluje o to, aby se v Praze ještě letos konala konference ministrů zahraničních věcí zemí, které podepsaly KSBE.

25. května

Varšava-mfd Polský parlament vyslovil důvěru vládě Krysztófa Bieleckého.

24. května

Praha-mfd Písníkář Jaroslav Hutka se oženil na Vyšehradě s dívkou jménem Kateřina.

23. května

Praha-mfd Výdaje na potraviny stouply v průměru o 35 %. Poklesl nákup piva a vína o 21 % a destilátů o 31 %.

22. května

Varšava-st-V Polsku se konaly poprvé od pádu komunistického režimu protesty proti vládní politice. Ironií je, že protesty organizovala Solidarita.

21. května

Bratislava-mfd Vláda Slovenské republiky doporučila pokračovat v budování vodního díla Gabčíkovo.

20. května

Ostrava-mfd Zástupce velitele Správy VB Severomoravského kraje Jiří Spružil ostře napadl v rozhovoru pro deník *Mladá fronta-Dnes* náměstky ministra vnitra Jana Rumla a Arnošta Kubáta. Oba náměstci podali na Jiřího Spružila žalobu k vojenské prokuratuře. Jiný napadený František Stárek útok ve stejném listě o den později dementoval.

19. května

Praha-mfd K pracovní návštěvě Kanady a USA odcestoval ministr práce a sociálních věcí Petr Miller.

18. května

Norimberk-mfd Mluvíci sudetských Němců dr. Franz Neubauer odsoudil období Hitlerovy Třetí říše. Někteří sudetští Němci však stále požadují na Československu reparace.

17. května

Praha-mfd Na protest proti postihu Davida Černého za natření smíchovského tanku, přemalovala skupina patnácti poslanců opět tank na růžovo.

16. května

Praha-mfd Na návrh poslance Miloše Zemana se bude od příštího roku oslavovat Den osvobození od fašismu již 8. května.

030 — Medical

Petr Munk
B.Sc.D.C.
Chiropraktik
1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00
Tel.:
533-0005

Support
BIO-MEDICAL
RESEARCH

035-Video

výhradní nositel distribučních
práv většiny českých a
slovenských filmů uvádí klasické
veselohry V. Buriana, O.
Nového, J. Kohouta, A.
Mandlové a mnoha jiných i nové
produkce (hodně pohádek).
Pro naše zákazníky transformujeme
videozáznamy z
PAL/SECAM/MESECAM-NTSC
za velice výhodnou cenu CDN
40 \$/US 35 \$ za kazetu (max. 3
hod.) +kazeta+poštovné+daně a
mnoho dalších služeb na adrese:

VIDEO EL CANADA
583 WILLIAM ST.
LONDON, ONT.,
N6B 3E8
(519) 434-9939
FAX (519) 672-3378

040 — TV — Stereo

GREAT
NATIONAL
SOUND

Paul Jílek
Manager

* 20-40 % sleva pro krajany na většinu značkových stereo
Hi-Fi's

* Nabízíme 110/220 V evropské televize, video-rekordéry
a přenosná rádia s magnetofonem. Zafixujeme, doručíme
do Československa.

* Bohatý výběr a technická expertíza pro všechny vaše
potřeby ve zvukové technice.

615 QUEEN STREET WEST
TORONTO, ONT.

(416) 863-1939

Nový slovník

Po Anglicko-českém slovníku idiomů, který vyšel v roce 1986 péčí Československého sdružení v Kanadě, vychází Česko-anglická verze, která je určena především potřebám a požadavkům uživatelů aktivních, kteří anglicky nejen mluví, překládají, ale i píšou, popř. vyučují.

Oba tyto slovníky jsou unikátní tím, že jsou to vůbec první slovníky tohoto druhu (až na dvě malé sbírky, které vyšly před více než čtyřiceti léty) a nemají je ani země s mnohem příznivějšími vydavatelskými možnostmi. Česko-anglický slovník je zároveň podrobným rejstříkem slovníku anglicko-českého a je tentokrát vytištěn normálním, výrazným tiskem. Vyšel jen v omezeném nákladu a prodává se za cenu prakticky reálnou, tj. bez kalkulování zisku či autorského honoráře.

Cena činí 41.00 kanadských dolarů, včetně poštovného. Do USA a jiných zemí činí cena 40.00 US dolarů, rovněž včetně poštovného. Knihu obdržíte obratem po zaslání peněžní poukázky (money order) na adresu:

Břetislav Kroulík

30 Teesdale Place # 2008

Scarborough, Ont., Canada

M1L 1L2

038-Software

MS-DOS 5.0 - \$99!

Snadná instalace, vylepšené grafické prostředí, pomoc vždy a všude, nový editor, undelete, unformat, mirror, quick format, doskey, QBasic, 621K volné RAM, ale hlavně: **ČESTINA i SLOVENŠTINA!** Další tastatúry: polská, maď, jug, lat.am, braz, usa, všechny západoevropské, kan.fr, uk.

• POČÍTAČE už od \$750 komplet!

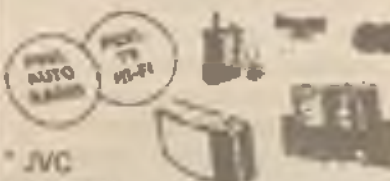
• TISKÁRNY všech typů a značek

• PROGRAMY, klávesnice, fonty,
matematické symboly, grafika:

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U
V W X Y Z [\] ^ _ ` { | } ~ ¡ ¢ £
¥ ¦ § ¨ © ª « ¬ ® ¯ ° ± ² ³ ´ µ ¶ · ¸
¹ º » ¼ ½ ¾ ¿ À Á Â Ã Ä Å Æ Ç È É
Ê Ë Ì Í Î Ï Ñ Ò Ó Ô Õ Ö × Ø Ù Ú Û Ü
Ý Þ à á â ã ä å æ ç è é ê ë ì í î ï ð
ñ ò ó ô õ ö ø ù ú û ü ý þ ÿ

Volente (416) 763-3629 MATEK

040 — TV — Stereo

- * JVC
- * DENON
- * PIONEER
- * HITACHI
- * SANSUI
- * LUXMAN
- * Colour TV * HI-FI*
- * Půjčovna českých videokazet

A. J. BARTŮNĚK

144 Kennedy Rd. S.,
Brampton, Ont. L6W 3G4
 (416) 453-8817

130-Arts

Důvodů, proč bylo torontské divadlo Roberta Gilla při česko-anglické premiéře Čechovových jednoaktovek poloprázdné, je několik: 1) Bylo to v pátek večer a začala se již letní sezóna, kdy lidé odjíždějí z Toronta. 2) Někteří diváci viděli již anglickou verzi. 3) Představení bylo krátkou dobu po úspěšné *Pěsti na oko*. 4) Stejný víkend byly ještě dvě další kulturní akce. 5) Čechov, alespoň v exilu a nyní netáhne. 6) Ekonomická krize. 7) Doba finále Stanley Cupu. 8) Nezvyklé místo. 9) Mnozí diváci se kulturně nasýtili během návštěvy v Československu nebo mají pocit, že se zrovna přecpou, až tam v létě pojedou. A mohli bychom pokračovat. Spíše se však naskytá otázka, jestli je to situace trvalého charakteru, anebo pouze jednorázová indispozice diváků.

Po období zamilování domova do exilu a exilu do domova dochází k prvnímu vystřížlivění a to se projevuje i v kultuře. Má tedy nové divadlo něco specifického, co mohou diváci vidět jen v Torontě a nikde jinde? Něco, co by bylo zajímavého i pro diváky, kteří přijedou z Československa? Něco, na co by se zde těšili? Bude zde něco, co nelze vidět v Praze nebo v Bratislavě?

Bývá celkem obvyklé, že v kanadském nebo americkém filmu hrají cizinci, kteří mají v angličtině exotický přízvuk. Totéž platí i o divadle. V Torontě dokonce vznikla divadelní společnost, která se skládá z herců, jejichž mateřštinou není angličtina. Před časem soubor slavil úspěch s Čechovovými jednoaktovkami nejen v Ontariu, ale i na západě Kanady, v Mexiku a na Arubě. Za tímto úspěchem stáli i dva herci torontského Nového divadla Tomáš Mašek a Zdena Novotná. Nyní si tyto jednoaktovky zopakovali a dvě z nich — *Medvěd a Slzy, které svět nevidí* — předělali do češtiny, třetí jednoaktovka *Námluvy* zůstala v angličtině. Na celém představení bylo zajímavé, že spolu se Zdenou Novotnou a Tomášem Maškem hrál nejen Bohouš Máca, ale češtinu si vyzkoušel i ukrajinský herec George Belský. Tím dostalo celé představení zvláštní příchuť a obzvláště v *Medvědovi* sedmdesátiletý Belský skutečně bavil diváky.

Při premiéře jako kdyby se herci seznamovali s prostředím, s akustikou i s osvětlením. Totéž platí i pro diváky, protože v začátku nenastal nejlepší kontakt mezi herci a publikem, ale s

Starý dobrý Čechov

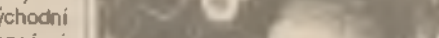
přibývajícím časem se herci uvolnili, a trochu pomohlo i to, že druhá jednaktovka *Námluvy* byla v angličtině, takže to již nebyla pro ně pole neorané. Uvolněnost se pak přenesla i do třetí nejlepší části večera *Slzy, které svět nevidí*. Zde dostal významnější úlohu Bohouš Máca a zhostil se ji perfektně. Obzvláště při opileckých gestech se herci vyřádili, ale zároveň za opileckou jednoduchostí byla cítit pravdivost, která bývá opilcům vlastní. Zde George Belský nepotřeboval ani mnoho hovořit, jeho mimika byla dost výmluvná. (Takhle dokonale opilce dokáží herci zahrát jen, když jsou stoprocentně střizliví.)

Jestliže v *Medvědovi* šlo o popsání vnitřního světa vdovy, která chce nějakým způsobem prokázat lásku zemřelému manželovi. Pečuje však pouze o jeho obraz na stěně a o jeho koně. Při tom má však pocit, že manžel si takovou lásku ani po smrti nezasluhuje, pak v *Slzách které svět nevidí*, jde o vztah živých manželů. Tuto hru je možno chápat dvojím způsobem. Může jít o ukázkou toho, co je v manželství schováno pod pokličkou a co nepronikne na veřejnost. Osobně si však myslím, že jde spíš o přiznání se k manželovi v okamžiku, kdy

Léto v New Yorku

Jet do New Yorku v létě není nejlepší nápad. Teplota dosahuje 40 °C. Horký vlhký vzduch stojí v ulicích. Za projetí Lincolnovým tunelem se platí čtyři dolary a za dvě kafe se sodovkou, abyste se vzpamatovali po cestě, osm. Mezitím jste s radostí sehnali levné parkoviště za devět dolarů hned naproti Lincolnovu tunelu. Jestliže však překonaáte toto trauma, máte šanci vidět to, co inde nevidíte. Soustředíte-li se na galérie, pak letos New York přichystal několik skvělých výstav. V první řadě je to výstava post-impresionistů v Metropolitním muzeu. Je to unikátní sbírka filosofa a diplomata Waltera Anneberga, který působil jako velvyslanec Spojených států ve Velké Británii v letech 1969-1974. Jedná se o sbírku 55 obrazů, která patří k největším soukromým sbírkám na světě. Mezi unikáty můžete spatřit Cézannova zátiží ze šedesátých let minulého století a portréty jeho strýce Dominika. O něco mladší jsou obrazy žen od Paula Gauguina. Za zmínku stojí i poměrně pozdní obraz *Siesta*, který pochází z devadesátých let minulého století. Monetovy obrazy pro změnu velice často zachycují jeho manželku Camille. Můžeme je vidět například na obrazu *Camille Monet v zahradě domu v Atenteuil*, který pochází z roku 1876. Mimo těchto známějších obrazů můžeme zde vidět i obrazy Ba dinovy, Fantin Latourový, Degasovy, Renoirovy a Seuratovy. Skutečnou lahůdkou jsou však díla Vincenta van Gogha. Je tu obraz paní Augustine Roulin *La Berceuse*, manželky pošťáka v Arles. Van Gogh namaloval na sklonku svého života skutečně množství portrétů této ženy. Dále jsou ve sbírce obrazy: *Ženy trhají olivy (1889-90)*, *Váza s růžemi (1890)*, *Olivové stromy (1890)* a kresba, kterou van Gogh poslal Gauguinovi. Skutečně výstava, kvůli které stojí za to přijet do New Yorku i třeba v červenci, ačkoliv potrvá až do 13. října 1991.

Další výstavou je sochařské umění z Indonésie. Jedná se o věci z druhé poloviny prvního tisíciletí a ze začátku našeho tisíciletí, čili epocha, která zasahuje období asi okolo poloviny našeho letopočtu. Co překvapí je, že indonéské sochy, které většinou zobrazují Budhu, jsou mnohem duchovnější a asketičtější než ty, které známe z pozdějšího období. Většina soch pochází z východní Jávy a představuje nám zcela neznámý svět.

Další muzeum, které stojí za to navštívit, je Muzeum moderního umění. K mému překvapení jsem zde našel Malevičův obraz Bílá na bílé. Abstrakce, která znamenala skutečně zlom v dějinách výtvarného umění dvacátého století. Překvapilo mne, že barvy nejsou tak čisté, jak ukazují učebnice dějin umění. U oranžové abstrakce jsem zase okamžitě poznal Barneta Newmanna, jehož *Hlas ohně* způsobil tolik diskusí v Národní galerii v Ottawě. Za zmínku stojí ještě dva naši umělci, kteří jsou zde zastoupeni František Kubka a Oskar Kokoschka. Jeden je zařazen pod Francouze, druhý pod Rakušany, ale místo narození jim nikdo neodpírá. Picassa si zde asi hledají více než v Praze a proto zde stále ještě visí v mnoha expozicích. Za zmínku stojí i surrealisté. mnoho nestojí.

Skutečný brak však pronikl do menších galérií na Broadwayi a Západní Broadwayi (poblíž první ulice). Bylo únavné chodit neustále kolem hromádek hlíny, které někdo přivezl do galérií z ulice, občas v hlíně byla nějaká cihla, či úlomek záchodové misky, a nad tím vždy skupinka fotografů. Vůbec záchodové misky se staly asi od roku 1985 zvláštním uměleckým médiem. Poprvé jsem je spatřil vystavené v Paříži. Ještě téhož roku ve Švýcarsku a pak hned ve Vídni. Nyní se jedna galérie v této oblasti dostala k tomu, že vystavovala tři pánské pisáky v bronzovém vydání. Vskutku umělecké dílo. Mimo to však nabízela i čtyři kulečnickové stoly, kde byly geometricky přesně rozestavené tři kulečnickové koule. V poslední místnosti bylo osm nezarámovaných barevných čtverců. Malevič by mohl závidět. A ceny? Kulečnickový stůl 64.000 dolarů, bronzový pisáček o osmnáct tisíc méně a barevné čtverce po 25.000 dolarech. Konečně jsem tedy viděl díla prokleté avantgardy hladových chudých umělců místo komerce. Na štěstí byla většina exponátů prodána, neumřou hladu.

Aleš Březina

to není samozřejmé a kdy je to vlastně hrozně nepříjemné. Tuto přeměnu z nevrle ženy v milou ženušku zvládla Zdena Novotná perfektně. A za toto přiznání jsou muži ochotni ledasco odpustit, třeba i předchozí inzultaci. Což předvedl bezelstně Tomáš Mašek. Skutečná hysterie se objevila v prostřední jednoaktovce *Námluvách*. Zde si dokázali oba hlavní akteři vyměňovat ping-pongový míček a George Belský, přizvaný jako nestranný rozhodčí, dokonale pomohl tuto hysterii živit.

Herci zaměrně mnoho neimprovizovali a Tomáš Mašek, který měl režii celého představení (původní režie v angličtině Duko Kasan) se nepokoušel o experimenty. Otázkou je, jestli se dá s textem klasiků jako je Čechov experimentovat. Ale s touto otázkou se setkali již jazzoví hudebníci, kteří upravovali hudbu klasiků.

Položíme-li si otázku jestli je možné spatřit takto udělaného Čechova třeba v Praze nebo v Torontě v provedení kanadských herců, pak najdeme odpověď i na otázku smyslu a budoucnosti Nového divadla.

Aloš Březina

La Berceuse (Woman Rocking a Cradle), 1889

chůžel i sem pronikla komerce a věci, které za

i na Broadwayi a Západní Broadwayi (poblíž první
romádek hlíny, které někdo přivezl do galérie z
mek záchodové misky, a nad tím vždy skupinka
si od roku 1985 zvláštním uměleckým médiem.
tě téhož roku ve Švýcarsku a pak hned ve Vídni.
a k tomu, že vystavovala tři pánské pisoidy v
mo to však nabízela i čtyři kulečnickové stoly, kde
ečnickové koule. V poslední místnosti bylo osm
by mohli závidět. A ceny? Kulečnickový stůl 64.000
a barevné čtverce po 25.000 dolarech. Konečně
lových chudých umělců místo komerce. Na štěstí

Aleš Březina

**Krásný a originální dar:
portréty na zakázku,
olejomalby, kresby,
akvarely.
Přijďte se podívat do
ateliéru!**

MARIA
GABÁNKOVÁ

**500 Gladstone Ave.,
Toronto, Ontario,
M6H 3H9.**

 (416) 535-8063

Z Dámského odboru

Dovoľte, abychom se Vám predstavili: Náš spolek byl založen před 31 léty. Naším cílem bylo a je pomáhat potřebným. Do osvobození Československa od komunismu v roce 1989 se naše činnost zabývala pomocí emigrantům, nemocným a starým lidem v Kanadě i v ostatních zemích. Nyní jsme navázaly kontakt se starou vlastí, která naši pomoc zoufale potřebuje. Dostaly jsme žádost o speciální zařízení pro děti po mozkové obrně. Jsme hrdé na to, že první zásilka byla již doručena. Dále jsme zásobily jiný ústav požadovanými injekčními stříkačkami a jehlami. Přispěly jsme též na fond pro transplantaci jater malému Patrickovi. Nezapomínáme na náš tradiční úkol, postarat se o nemocné a sociálně slabší důchodce tady i v zahraničí. Věnovaly jsme též peněžní částky pro potřebné kanadské organizace, které pomáhají ženám v nouzi, jako např. Canadian Mental Health Nelles Hostel for Women etc. Zpřijemnilly jsme vánoce nově přichozím, kteří ještě čekají na svůj status v Kanadě.

Náš spolek potřebuje novou krev, přijďte mezi nás! Scházíme se jednou měsíčně na zajímavých programech, o kterých se dočtete v *Novém domově*. Víťame medzi námi ochotné ženy i muže, ktorí by nám pomohli v našich ušlechtilých cílech. Jediným zdrojem našeho příjmu je náš výroční listopadový bazar a dotace od příznivců.

Doufáme, že naše krajanská veřejnost pochopí důležitost naší dobrovolné práce a připojí se k nám. Všichni budou vřele vítáni a jakákoliv práce oceněna. Poznáte, že pomoc jiným přinese Vám pocit sebeuspokojení.

Pro podrobnější informace o naší činnosti můžete kontaktovat tyto členky výboru: Blanka Rohnová (předsedkyně) 239-2456, Erica Vieznerová (místopředsedkyně) 766-5574, Mirka Trenzová (jednatelka) 594-1474, Květa Trianová (členka výboru) 621-6572.

mt

PRAŽSKÝ DŮM FOTOGRAFIE

Na rozdíl od mnoha jiných skupin v Československu a ostatních posovětských zemích, rozhodli se umělci fotografové v Praze zabezpečit svou budoucnost vlastními silami. Přibližně šedesát nejlepších a nejznámějších jako je Tono Stano, Pavel Baňka, Peter Župník atd., kritiků a kunsthistoriků založilo *Pražský dům fotografie* (*Prague House of Photography, PHP*). Jedná se o organizaci nevýdělečnou, jejímž cílem je propagace a prodej prací českých, moravských a slovenských fotografů ve světě i v ČSFR, spolupráce se světovými časopisy a galeriemi, činnost publikační a výstavní.

PHP se podařilo získat prvotřídní sídlo a výstavní prostory — středověký dům *U zlaté ovce* v Karlově ulici na pražském Starém Městě. Majitel hrabě Kinský je členem mezinárodní čestné rady PHP a projekt podporuje. Renovace budovy má být ukončena v červnu 1991.

Začáteční kapitál pochází z vlastních kapes fotografů a jiných zakládajících členů. Provozní kapitál jako u obdobných organizací, PHP získá částečně z prodeje fotografií, katalogů, plakátů, atd., vstupného a výdělků portrétního studia. Další část, jak je také zvykem, přijde z členských příspěvků a jiných dobrovolných příspěvků.

Příspěvky lze poslat na Charta 77 v New Yorku, která vydá stvrzenku na charitabíle donation pro americký daňový úřad. Šek vystavte na Charter 77 Foundation — PHP a pošlete na adresu: The Charter 77 Foundation, 888 Seventh Avenue, 33rd Floor, New York, N.Y. 10106.

Další adresy: PHP, Husova 23, CS-110 01 Praha 1;

Martin Hahn, # 313-1510 Nelson St., Vancouver, B.C., V6G 1M1,

Tel.: (604) 669-1954.

Rozhovor s podpredsedníčkou SNR pani Ol'gou Keltošovou

Začiatkom júna sa v Kanade konala medzinárodná konferencia *Ženy v politike*. Na pozvanie federálnej vlády prišli do Kanady zástupkyne parlamentov z východnej a strednej Európy, ktorá donedávna patrila do komunistickej mocenskej sféry. Z ČSFR pricestovali dve reprezentantky národných parlamentov: z ČNR to bola dr. Moserová a zo SNR Ol'ga Keltošová, ktorá nám venovala dosť času zo svojho nabitého programu:

ABE: Čo vám práve skončená konferencia dala?

OK: Považujem za veľký prínos pre moju politickú prax skutočnosť, že som sa stretla s predstaviteľkami všetkých troch najdôležitejších politických strán a mala som možnosť zoznámiť sa so štruktúrou ženskej sekcie, metódami ich práce a systémom, ako pôsobia v legislatívnom procese, ktorý v Československu nepoznáme a veľmi pravdepodobne ich budeme musieť v najbližšom čase aplikovať.

ABE: Ako vidíte rozdiel v prístupe žien z východnej Európy a Kanady k tejto problematike?

OK: Veľmi ma v Kanade prekvapila skutočnosť, že ženy sa počítajú medzi minority, čiže patria do skupiny ako trebárs telesne postihnutí, viditeľné menšiny.

ABE: ... a pritom v Kanade je žien viac ako mužov...

OK: ...ďalej ma prekvapilo, že ženy si potrebujú organizovať vlastné spolky, aby sa mohli presadiť v politike. V Československu boli tiež snahy vytvoriť zvláštnu politickú stranu iba pre ženy. Našťastie tieto pokusy neuspeli, pretože podľa nášho názoru jestvuje spektrum politických strán, v ktorých sa ženy môžu angažovať podľa svojich predstáv.

ABE: Čím sa líšia problémy žien v ČSFR a v Kanade?

OK: Často som mala pocit, že akosi nemôžeme nájsť nijaký styčný bod. Tunajšie ženy sa usilujú uplatniť napríklad ako vodičky autobusu alebo v iných netradičných povolaniach, napr. v stavebníctve atd. To sa mi videlo ako zlý sen, ktorý sme už raz zažili v päťdesiatych rokoch, keď ženy režim donútil pracovať ako kombajnérky, či pri stavbe železníc, jednoducho vykonávať fyzicky veľmi náročnú prácu. V tomto okamihu som prestala chápať snahy miestnych feministiek o vyrovnanie sa vo všetkých povolaniach.

ABE: Takže teraz trochu z iného rožku: Za ktorú stranu ste kandidovali do volieb a vôbec, zaujímala by nás súčasná politická situácia na Slovensku?

OK: Kandidovala som za obnovenú Demokratickú stranu, ktorá je stranou liberálneho charakteru. Na Slovensku je politická scéna veľmi rozkolísaná. Po rozpade VPN nastala paradoxná situácia, keď víťazné hnutie sa dobrovoľne vzdalo moci v prospech druhého vo voľbách KDH, čo rozčarovalo mnohých voličov, ktorí predsa nevolili KDH. Rozpačitá situácia vznikla aj vo vzťahu k Prahe, avšak nie k českému parlamentu, či vláde, ale k federálnym inštitúciám. Toto napätie, spolu so sociálnymi neistotami neobyčajne nahráva oným rozličným šovinisticko-separatistickým hnutiam. Na Slovensku je momentálne 4,8 % nezamestnaných, zatiaľ čo v Čechách 3,3 %. Treba veľmi citlivo zvážiť rozdiel medzi sociálnym zázemím v Čechách a na Slovensku, pretože tzv. federálny model rodiny nemôže vyhovovať ani jedným ani druhým. Štatistiky tvrdia, že rodina v Čechách má priemerne 0,8 dieťaťa na rodinu zatiaľ čo na Slovensku je to 2,8. Čiže kompetencie, ktoré boli schválené pre naše ekonomické ministerstvá v decembri minulého roku by sa mali aplikovať aj na republikové ministerstvo práce a sociálnych vecí. Odhladiť od pozoruhodného, skôr však smutného faktu, že kompetenčné zákony síce v decembri 1990 schválili, doposiaľ však k nim federálne ministerstvá nevydali tzv. vykonávacie vyhlášky, čo v praxi znamená, že republikové ministerstvá sú naďalej podriadené federálnym.

ABE: Aké je východisko z tejto situácie?

OK: Zhodne so svojimi českými kolegami vidíme jedinou možnosť: vytvoriť dve republikové ústavy, ktoré spoločnou štátnou zmluvou vytvoria základ pre federálnu ústavu, pričom federálne by zostali zachované tri spoločné body: a) systém vnútornej bezpečnosti a vonkajšej ochrany štátu; b) spoločná emisná banka; c) reprezentácia Československa navonok. Doteraz jestvuje sedem návrhov na Slovenskú ústavu, kde sa šesť alternatív vyslovuje za zotrvanie v dobrovoľnom zväzku s Českou republikou, čo pomerne presne mapuje rozvrstvenie politických síl na Slovensku.

ABE: Čo podľa vášho názoru spôsobilo rozkol vo VPN, ako z toho profitovalo KDH a aký to malo dopad na Demokratickú stranu?

OK: Na rozdiel od novembra 1989, keď nepriateľ bol spoločný a očividný, postupný vývoj vyselektoval jednotlivé prúdy a tendencie vo víťaznom hnutí. V podstate sa vytvoril akýsi politický kabinet, hoci zložený z veľmi erudovaných ľudí, ktorí však neniesli nijakú konkrétnu politickú zodpovednosť, pretože nikto z nich nebol, resp. nie je ani v parlamente ani vo vláde. Opozičný smer vo víťaznom hnutí naopak všetku priamu zodpovednosť mal na svojich bedrách, počnúc premiérom a končiac radovým poslancom. Podľa mňa v každej demokratickej krajine by predseda vlády mal slúžiť všetkým voličom a nie strane alebo hnutiu, ktoré ho do funkcie nominovalo. A nie je správne, aby sa interný spor v rámci hnutia prenášal na pôdu parlamentu, pretože je to veľmi nebezpečný precedens a poslanci predsa v parlamente nesedia kvôli tomu, aby riešili vnútorné spory v jednotlivých stranách či hnutiach. Napriek tomu sa to VPN podarilo. 23. apríla tohto roku to vyvrcholilo tým, že predsedníctvo SNR podľa rokovacieho poriadku a zákona o SNR z marca 1988, uplatnilo svoju moc, odvolalo premiéra a ďalších ministrov, hoci týchto zvolilo plénum SNR a toto ich malo aj odvolať. Ja som sa od tohto rozhodnutia verejne distancovala nakoľko som bola v zahraničí, keď hlasovanie prebiehalo. Už nehovoriac o tom, že celá výmena premiéra a ministrov prebehla veľmi nekultúrne, na čo doplatila najmä Demokratická strana, ktorá mala vo vláde tri kreslá, z ktorých dve nám zobrali bez toho, aby k takémuto vážnemu rozhodnutiu vôbec prizvali zástupcov našej strany a tým porušili koalíčnú zmluvu. A KDH z tejto schizmy profitovalo celkom očividne.

ABE: Na záver v súčasnosti veľmi diskutovaná otázka lustrácií.

OK: Na Slovensku považujeme spôsob akým sa lustrovalo vo federálnom parlamente za prinajmenšom neobjektívny, ak nie nezákonný, pretože doposiaľ nejestvujú zákonné normy, ktoré by vymedzovali, kto bol spolupracovník ŠtB, za akých podmienok sa ním stál, dobrovoľne, z donútenia, zo zisťných dôvodov atd. Za spolupracovníka považujeme iba človeka, ktorý záväzok podpísal a nie osobu, ako sa to stalo v prípade poslanca Kavana, o ktorom dvaja dôstojníci ŠtB vyhlásili, že im prisľúbil spoluprácu. Kto bol rezident, čiže zamestnanec ŠtB, ktorý spolupracovníkov riadil a kto bol majiteľ konšpiračného bytu, čiže dobrovoľne prepožičiaval svoj byt. Mená týchto ľudí treba zverejniť, zároveň však musíme zverejniť aj ich riadiacich pracovníkov, čiže priamych zamestnancov ŠtB, z ktorých mnohí možno doteraz sedia na dôležitých miestach. Pretože obviníť niekoho zo spolupráce s ŠtB, bez toho aby sa dotýčny mohol zákonne brániť, sa vlastne rovná absolútnemu odpísaniu človeka, ktorý s ŠtB nemusel mať vôbec nič spoločného. Doteraz eštebákom nikto neveril a zrazu stačí svedectvo dvoch dôstojníkov ŠtB, ktoré sa berie za bernú mincu. Potrebujeme teda zákonnú normu, keďže tvrdíme, že sme právny štát.

ABE: Ďakujeme pani Ol'ge Keltošovej, podpredsedníčke SNR za rozhovor, ktorý pre krajskú verejnosť akiste bude poučný a želáme veľa úspechov.

Za ABE a za Hlas Ameriky sa pýtali Aleš Březina a Ivan Znášik.

060 — Travel

NITRA TRAVEL

ZÁRUKA SPOL'AHLIVOSTI
360-3800
VŠETKY SLUŽBY
POD JEDNOU STRECHOU

POZVANIA DO KANADY,
NOTÁRSKE OVERENIA,
PREKLADY DOKUMENTOV,
CESTOVNÉ DOKLADY A VÍZA
AMERICAN EXPRESS,
INTERNATIONAL MONEY
ORDERS.

AMERICAN EXPRESS
MONEY GRAM,
A. E. TRAVEL CHEQUES,
VIA RAIL TICKETS,
BALÍKY DO ČSFR,

Quelle

ZASIELKOVÁ SLUŽBA

POTREBUJETE RADU
ALEBO INFORMÁCIE

Obraťte sa s dôverou na nás!

CESTOVANIE
DO CELÉHO SVETA

360-3800

Fax: (416) 360-8186

Telex: 05 986 391

668 Queen St. W., Toronto,

Ont., Canada

M6J 1E5

BLANKA MARTINEK
MANAGER

KENNEDY

TRAVEL

BUREAU LTD.

424 BLOOR ST. W.-

TORONTO, ONT.-

M5S 1X5

Cestování kamkoliv na světě

vám zařídíme k vaší

spokojenosti!

...

Pozvání příbuzných z

Československa.

Výhodné lety z Prahy a

Budapešti.

...

Notářské služby.

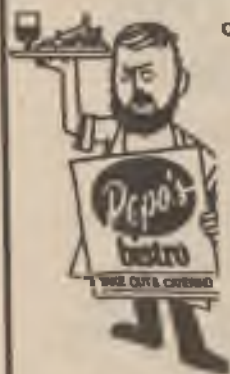
...

DANA NOHAVICA

MANAGER

TEL.: 921-8945 a 921-3721

070 — Restaurants-Deli's

U Pepa v bistrě
obsloužíme bystře.
Ceny úměrné,
jídlo výborné!

Fully Licensed
Fajnsmeck
restaurant
českoslo-
venských
specialit

PEPO A VLASTA VOSECKÝ

676 QUEEN ST. W.,
TORONTO, ONT.
Nechce se vám vařit?
Máte více lidí na
oběd nebo na večeři?
Volejte Pepo Bistro!
TEL.: 860-0514
Otevřeno denně
od 12:00 v poledne
do 12:00 o půlnoci.

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

364-1787
638 QUEEN ST. W.
TORONTO, ONT. M6J 1E4
• Pražská šunka
• Pražské uzeniny
• Maso 1a. jakosti
• Denně čerstvá chutná jídla,
cukrářské výrobky a slané
rohlíky.

POLICAJTI NEVAŘÍ!

Proto se vyvarujte pokuty při
cestě do Buffala a utratě své
peníze v restauraci

Kuchyně
A Tribute to the good guys

kam vás zve na výborné jídlo
a posezení v unikátním
prostředí David Ševčík.

7 Central
Avenue
(přímě u Peace
Bridge)
Fort Erie,
Ontario
L2A 3S2
(416) 871-3441

I. liga

30. kolo: Cheb-Sparta 0:2, Vítkovice-Slovan 3:3, Olomouc-Dun. Streda 2:1, Dukla-Hradec 3:3, Prešov-Bmo 2:0, Bohemians-Slavia 1:1, Bystrica-Nitra 0:0, Inter-Ostrava 1:1.

29. kolo: Sparta-Banská Bystrica 3:1, Slovan-Prešov 1:0, Slavia-Olomouc 1:1, Ostrava-Cheb 5:0, Nitra-Dukla 2:1, Dun. Streda-Inter 1:3, Brno-Bohemians 1:2, Hradec-Vítkovice 3:2.

28. kolo: Dukla-Sparta 1:3, Inter-Slavia 4:1, Cheb-Dun. Streda 0:0, Brno-Slovan 1:2, Vítkovice-Nitra 2:0, Bystrica-Ostrava 2:1, Prešov-Hradec 5:0, Bohemians-Olomouc 1:2.

27. kolo: Slavia-Cheb 2:1, Dun. Streda-Ban. Bystrica 2:0, Sparta-Vítkovice 3:0, Ostrava-Dukla 2:0, Slovan-Bohemians 4:0, Hradec Brno 2:1, Nitra-Prešov 3:0, Olomouc-Inter 3:2.

26. kolo: Slovan-Hradec 0:1 (I), Cheb-Olomouc 2:3 (I), Bohemians-Inter 2:2, Bystrica-Slavia 1:2, Brno-Nitra 0:1, Vítkovice-Ostrava 4:3, Dukla-Dun. Streda 2:0, Prešov-Sparta 0:0.

Závěrečná tabulka

1. Sparta	15	9	6	58:29	39
2. Slovan	16	6	8	47:27	38
3. Olomouc	16	5	9	52:34	37
4. Dun. Streda	12	11	7	39:36	35
5. Ostrava	14	4	12	50:34	32
6. Cheb	13	6	11	44:36	32
7. Inter	10	10	10	41:42	30
8. Bystrica	11	8	11	36:37	30
9. Slavia	10	10	10	44:48	30
10. Prešov	10	9	11	42:39	29
11. Dukla	12	5	13	38:52	29
12. Vítkovice	12	4	14	47:51	28
13. Bohemians	10	7	13	35:50	27
14. Hradec	10	7	13	33:52	27
15. Nitra	9	7	14	30:35	25
16. Brno	2	8	20	19:52	12

Sparta tedy obhájila titul, PVP bude hrát Ostrava, Pohár UEFA Slovan Bratislava a Olomouc a ligu opouští Nitra a Brno.

CSL: Rada skoruje!

North York Rockets-Toronto
Blizzard 2:3 (2:2)

Před rekordní návštěvou téměř 4000 diváků měli domácí v prvním poločase zřetelnou převahu, kterou však nedovedli využít. Po přestávce se dostali Blizzard do tempa a Petr Rada zaznamenal z třiceti metrů do šibenice vítěznou branku hostů. Petr Rada je druhým hráčem narozeným v Československu, který hájí barvy bývalého klubu NASL Toronto Blizzard. Před ním hrál za Blizzard Igor Vrablic.

AC Milán-Benfica Lisabon 1:1 (1:0)

Utkání se stěhovalo z Exibitního stadiónu na Varsity, protože obě mužstva nebyla spokojena s povrchem. Na Varsity pro změnu nebyli spokojeni diváci s místy. Přišlo jich 20.000 a viděli zápas dobré úrovně. Obzvláště si labužníci pochutnali při Massarově brance, kdy slalomoval přes půlku hřiště. V druhém poločase vyrovnal Sousa.

CSL AC Milán 2:2 (1:0)

Výběr kanadské ligy mohl v utkání proti jednomu z nejlepších mužstev na světě zvítězit. Ujal se vedení brankou Rizzioho. V druhém poločase našel Petr Rada opět svou parketu a vsílil branku obloučkem z 30 metrů. V závěru se pak podařilo Agostinimu dvakrát skórovat, i když druhá branka zaváhala oisajdem. 16000 diváků. V závěrečném utkání turnaje pak porazila Benfica CSL, které reprezentovali hráči Vancouveru 2:1.

Tabulka:

1. Toronto	5	12:6	11
2. Hamilton	3	6:1	9
3. Vancouver	4	5:3	8
4. Montreal	5	4:5	7
5. Nova Scotia	4	6:4	6
6. North York	4	5:8	2
7. Kitchener	5	5:9	2
8. Winnipeg	4	1:9	0

Ze Satelitu se dovíte nejen o
Slavii, ale i o Spartě!

V Ottawě na večeři pouze do

SLAVIE

Restaurace s evropskou
kuchyní na novém místě!

(Nedaleko Plazy Terry Foxe)

Slavia Restaurant

500 Hazel, Kanata, K2L 2B9

(613) 836-1770

Mezinárodně

ME: Island-ČSFR 0:1 (0:1)

Vítěznou branku vsílil v 17. minutě Hašek. Islandané měli po většinu utkání převahu. V závěru utkání dostal Kubík žlutou kartu, takže nebude moci v dalším utkání nastoupit. 6000 diváků.

1. FRANCIE	5	5	0	13:3	10
2. ČSFR	5	4	0	10:4	8
3. ŠPANELSKO	4	2	0	14:7	4
4. ISLAND	6	1	0	5:4	2
5. ALBÁNIE	6	1	0	5:1	2

Přátelsky: Rakousko-ČSFR 1:1 (0:0)

Utkání olympioniků v Gmündu 21. května 1991. Branky: Majaroš z penalty (53). Dörner (78.) 2000 diváků.

Finále pohárů

PMEZ

Olympique Marseille CZ Bělehrad 0:0
na penalty 3:5

Ve finále nejprestižnější evropské klubové soutěže zvítězil nakonec jugoslávský mistr v penaltovém rozstřelu. Francouzi (posilnění několika cizinci) měli během utkání optickou převahu, kterou nedokázali využít. V penaltovém závěru neproměnil v prvé sérii Amoros. Ostatní střelci byli úspěšní, takže titul evropského šampiona putoval poprvé do Jugoslávie. Před 50 000 diváky řídil Ital Lanese.

PVP

Manchester-Barcelona 2:1 (0:0)

V pěkném utkání v Rotterdamu zvítězili Angličané díky lepšímu výkonu v závěru utkání. Obě branky Manchesteru vsílil Hughes (68. a 74.). Za FC Barcelonu R. Koeman (79.). Před 54 000 diváků řídil Švéd Karlsson.

UEFA

Inter Milán-AS Řím 2:0 a 0:1.

V odvetě se před 75000 diváky nepodařilo římským fotbalistům zvratit nepříznivý stav z prvního utkání.

Československý pohár

Ostrava-Tmava 6:1 (3:0)

Finále Československého poháru bylo jednoznačnou záležitostí "domácích", protože se hrálo před 7000 diváky ve Frýdku-Místku. Branky: Hýřavý 2, Chýlček, Kula, Čásko, Škarabela. I branku Tmavy vsílil Ostravan Vřto (vlastní). Rozhodčí Christov.

Z kopané

Jozef Vengloš oznámil v rozhovoru pro Československý sport, že po letošní sezóně, kdy jeho klub skončil až sedmáctý (místo druhý) se rozhodl nepokračovat v Aston Ville jako trenér, ale že bude nadále s týmem spolupracovat. Hlavním důvodem bylo, že pro svou koncepci potřeboval jiný typ hráčů, než které měl k dispozici.

Luboš Kubík, který hrál za italskou Fiorentinu, se bude s největší pravděpodobností stěhovat do jiného klubu. Chce být zůstat v Itálii, ale hlavním problémem je, že zavřel pro finanční machinace jeho manažera Caienda. V posledním utkání zvítězila Fiorentina venku nad Cesenou 4:0. Vedoucí branku hostů vsílil právě Kubík.

Tomáš Skuhravý se stal třetím nejúspěšnějším střelcem italské ligy s 15 brankami. Před ním skončili pouze Viali ze Sampdorie (19 branek) a Mathäus z Interu (16 branek). Oba však střelili během sezóny několik pokutových kopů. Skuhravý byl rovněž zařazen do All-Stars týmu italské ligy.

Miroslav Kadlec, který v dresu 1. FC Kaiserslautern bojoval o mistrovský titul v bundeslize se v utkání Kaiserslautern-Bochum (4:1) zranil (přetřhané vazy) a bude chybět nejen v bundeslize, ale i v československé reprezentaci nejméně deset týdnů. Jeho mužstvo zatím získalo mistrovský titul.

Antonín Panenka a Eugen Brikius se konečně setkali. Bylo to v Slovanském domě při autogramiádě Brikiovy knihy *Vylovení umělci aneb Kunsthistorické pohádky*. Velkému fotbalistovi je věnována esej *Pocta Antonínu Panenkovi aneb Konec akčního umění*. Dlouhá léta osamělosti a exilu by byla pro Brikiu živícího ve vídeňském exilu nesnesitelná, kdyby zde nebyl kouzelník mláde Antonín Panenka. Není známo, že by Brikius vynechal jeden Panenkův zápas.

Cyklistika

V Course de la Paix (Závod míru) zvítězil sovětský reprezentant Azaksinskij s náskokem pouhých 4 sekund před Polákem Baranowskim a našim Liptákem, který byl o 16 sekund zpět.

Atletika

Laroy Burrell vytvořil nový světový rekord na 100 metrů v New Yorku časem 9,90.

Sergěj Bubka překonal vlastní světový rekord výkonem 608 cm.

Finále Stanley Cupu

Pittsburgh-Minnesota 4:5 (1:2, 2:2, 1:1)

Při Youngově vyrovnávací brance na 3:3 asistoval Jaromír Jágr. Rozhodujícím momentem byla druhá minuta poslední třetiny, kdy Bobbraky Smith zajistil poprvé v utkání Minnesotě dvoubrankové vedení.

Pittsburgh-Minnesota 4:1 (2:0, 2:1, 0:0)

Jaromír Jágr měl v 31. minutě jedinečnou příležitost, ale nepodařilo se mu překonat Caseyho. Rozhodující závaží na miskou vah přiložil Mario Lemieux v 36. minutě nádherným sólem přes celé kluziště, včetně jesliček na modré čáře, což znamenalo vedení 3:1.

Minnesota-Pittsburgh 3:1 (0:0, 2:0, 1:1)

Jiří Hrdina měl velice těžký úkol, když měl nahradit Maria Lemieux v dresu Pittsburghu. 83 sekund po druhé přestávce za stavu 0:2 zažehl plamínek naděje pro Pittsburgh Jaromír Jágr, když asistoval při jediné brance domácích.

Minnesota-Pittsburgh 3:5 (1:3, 2:1, 0:1)

Rozhodujícím momentem pro vývoj utkání byla 30. minuta, kdy Jaromír Jágr spolu s Erreym uvolnil Troiera a ten zajistil hostům tříbrankové vedení 4:1. V utkání a pak již v celé sérii nehrál Jiří Hrdina.

Pittsburgh-Minnesota 6:4 (4:1, 1:1, 1:2)

Minnesotský trenér Bob Gainey zvolil pro utkání takovou taktiku, aby se neopakovala situace ze čtvrtého utkání, kdy již ve třetí minutě jeho tým prohrával 0:3. Záměr se podařil jen pokud se týká času ještě v 6. minutě to bylo 0:0, pak Mario Lemieux zachytil puk za brankovou čarou, vytáhl ho před branku a skoroval. To čeho se Bob Gainey, obával přišlo až od 11. do 14. minuty, kdy se Pittsburgh ujal vedení 4:0.

Minnesota-Pittsburgh 8:0 (3:0, 3:0, 2:0)

Nejlepším hráčem utkání byl vyhlášen Mario Lemieux. Získal i trofej Conna Smythe, která se uděluje nejplatnějšímu hráči ve Stanley Cupu. Jaromír Jágr zaznamenal jednu asistenci a celkově s 13 body získal nejvíce bodů jako nováček ve Stanley Cupu. Jiří Hrdina ani v tomto finálovém utkání nehrál, ale je prvním československým hokejistou, který získal Stanley Cup ve dvou různých týmech.

Naši v SC

Kilma (Edm.)	18	7	6	13
Jágr (Pit.)	24	3	10	13
Růžicka (Bos.)	17	2	11	13
Šťastný (N.J.)	7	3	4	7
Pivoňka (Wsh.)	11	2	2	5
Hrdina (Pit.)	14	2	2	4
Reichel (Cgy)	6	1	1	2
Ciger (N.J.)	6	0	2	2
Svoboda (Mil.)	2	0	1	1
Hašek (Chi.)	3	0	1	1
Bondra (Wsh.)	4	0	1	1
Nedvěd (Van.)	6	0	1	1
Holík (Hif.)	6	0	0	0
Musil (Cgy)	7	0	0	0

Kdo na Kanadský pohár

V souvislosti s Kanadským pohárem požádal trenér St. Nevelsely o uvolnění těchto sedmnácti československých hokejistů působících v NHL: Hašek, Kučera (oba Chi.), Svoboda (Mil.), Látal, Hosták (Phil.), Bača, Holík (oba Hif.), Musil, Reichel (oba Cgy), P. Šťastný, Ciger (oba N.J.), Pivoňka (Wa.), Růžicka (Bos.), Jágr, Hrdina (oba Pit.), Kilma (Edm.). David Volek požádal, aby z rodinných důvodů byl uvolněn. Podle jiných zpráv by se neměl na kanadském poháru objevit ani Jiří Hrdina. Washingtonský Peter Bondra není československým státním občanem a proto nemůže Československo reprezentovat. Kanadský pohár se bude hrát koncem srpna a v první polovině září v Ontariu, v Quebecu, v Saskatchewanu a ve Spojených státech.

mld

Házená

Ženy: Slavia-Sála 21:18 (12:9)

V pátém rozhodujícím finálovém utkání byla vyprodaná hala v Edenu (1200 diváků) svědkem prvního mistrovského titulu slávisetek po 31 letech. O vítězství se zasloužila osmnáctiletá Čumilová se sedmi brankami. Zajímavostí je, že je to první titul pro Prahu po 23 letech a pro české mužstvo po 17 letech.

Muži: Košice-Dukla 19:22

Po první sérii dvou zápasů v Praze byl stav 1:1. Košice, které byly letos v domácím prostředí neporazitelné, však oba zápasy doma prohrály. První o branku 26:27. V druhém utkání po vyrovnání prvního poločase získali vojáci v závěru převahu a Košice utkání nezvládly psychicky. 2500 diváků vytvořilo skvělé sportovní prostředí.

Tenis

Mistrovství Francie

Muži: Courier-Agassi 3:6, 6:4, 2:6, 6:1, 6:4.

Ženy: Selesová-Sanchezová 6:3, 6:4.

Formule 1

Velkou cenu Kanady vyhrál Nelson Piquet (Brazílie) na voze Benetton-Ford před dvěma italy Stefanem Modanem (Tyrell-Honda) a Ricardem Patressem (Williams-Renault).

V Mexiku pak vyhrál Patresse (Williams-Renault) před Angličanem Mansellem na stejném voze.